

SZÖVEG –
SZABÓ EMESE

SOROZAT
UTÁNAJÁRTUNK

MEGTALÁLTÁK A DIABÉTESZ-VÉDŐOLTÁST?

Hírek és álhírek a cukorbetegség-kutatásokról

Nemrég ismét fölröppent a hír, amely szerint vakcina védhet a diabétesztől. Ebből persze egy szó sem igaz, viszont a diabétesz kezelésében komoly előrelépések történtek az elmúlt években.

◆ Egyes weboldalak közzétették a hírt, hogy egy Mexikóban kifejlesztett vakcina jelentheti a jövőben a megoldást a diabéteszre. A beszámolók szerint az oltóanyag nem gyógyítja a cukorbetegséget, de a káros folyamatokat megállítja, valamelyest vissza is fordítja. Legalábbis a mesékben – a valóságban sajnos nem. A témát **dr. Csupor Dezső** szakgyógyász, a Szegedi Tudományegyetem docense is feldolgozta Ködpiszkáló blogján, kiemelve, hogy az 1-es típusú cukorbetegség elleni vakcinákkal valóban folytak kutatások, és azokról nemrég összefoglaló is készült.

HIÚ REMÉNYEK

Az oltóanyaggal két dolgot szerettek volna elérni: az egyik, hogy védjen a cukorbetegség kialakulásában esetleg szerepet játszó vírusfertőzésektől, a másik pedig az, hogy állítsa helyre az immunrendszer normál működését, azaz hangolja át úgy az immunrendszert, hogy az ne támadja a hasnyálmirigy inzulintermelő sejtjeit. Az 1-es típusú diabétesz ugyanis emiatt alakul ki. A vakcinakutatás során sajnos egyik célt sem sikerült elérni: a kísérletek vagy kudarcot vallottak, vagy kiderült, hogy eleve sarlatánok állnak mögöttük.

A Ködpiszkáló kiderítette azt is, hogy a mostani hír alapja egy 2015-ös bejelentés volt, amit most újra felkaptak. Arról viszont nem számoltak be az

álhírportálok, hogy a 2015-ös bejelentést követő napokban a mexikói hatóságok bezáratták a vakcinával zsonglőrököt szervező szervezet irodáját, és közölték azt is: csalásról van szó, nem létezik diabéteszellenes védőoltás. A bejelentést tevő Live Your Diabetes Foundation nem is működött legális alapítványként.

VAKCINA HELYETT TECHNIKA

A helytelen életmódhoz és elhízáshoz köthető 2-es típusú diabétesznél ma is folynak ígéretes vakcinázási próbálkozások: növekedési faktorokat adnak be állatoknak, de humán vizsgálatnak még nyoma sincs. Arról tehát szó sincs, hogy a cukorbetegség kezelésében ezen a területen előrelépés lenne láthatáron.

Míg a diabétesz elleni vakcinákról szóló híreknek nem sok valóságalapja van, addig a betegség kezelésében történtek tényleges előrelépések is az elmúlt években. Terápiája főképp a technológia fejlődésével, a viselhető eszközök elterjedésével vált egyre egyszerűbbé, egyre észrevehetlenebbé. Azok az 1-es típusú cukorbetegségeket, akiknek labilis az anyagcseréje, így a vércukorszintje nehezen beállítható, már évek óta használhatnak inzulinpumpát. Ezek arra adnak lehetőséget, hogy a bőr alá folyamatosan bejuthasson a gyors vagy extra gyors hatású inzulin, méghozzá az egyedi igényeknek megfelelően.

INTELLIGENS KONTAKTLENCSE

Dr. Meskó Bertalan orvosi jövőkutatótól megtudtuk azt is, hogy már léteznek olyan viselhető eszközök, amelyek folyamatosan tudják mérni a vércukorszintet. Ezt egy egészen vékony, bőr alá ültetett kanül teszi lehetővé, az adatokat az továbbítja vezeték nélkül. A diabétesz kezelésében nagy előrelépést jelenthet az az intelligens kontaktlencse is, amely a szemnél mért értékek alapján küld valós idejű adatot a beteg mobiltelefonjára, így biztosítva, hogy a vércukorszintet tűszúrás nélkül folyamatosan nyomon lehessen követni.

Bár kérdés, hogy ez nálunk mikor lehet elérhető, de nem vagyunk messze attól sem, hogy a cukorbetegek vércukorszintjének szabályozását egy teljesen automatikus rendszerre bízjuk. Ilyesmi már létezik, az amerikai élelmiszerbiztonsági és gyógyszerészeti hivatal (FDA) ugyanis pár éve már engedélyezett egy olyan „mesterséges hasnyálmirigyet”, amely ha a vércukorszint ezt indokolja, átmenetileg teljesen leállítja az inzulinbeadáást. Teljesen automatizált rendszer azonban még a tengerentúlon sem létezik, arra még várni kell.

A LEGBIZTATÓBB EREDMÉNY

Az 1-es típusú cukorbetegség kezelésében komoly előrelépést jelenthet az is, hogy a Harvard Egyetem kutatócsoportja őssejtekből már százmillióos nagyságrendben tudott vércukorszintet szabályozó,

inzulintermelésért felelős béta-sejteket előállítani. Mint már írtuk, ezek azok a sejtek, amelyeket az 1-es típusú diabétesznél az immunrendszer elpusztít. Ilyesmit már korábban is létre tudtak hozni, de ekkora volumenben még nem, ami azért lényeges, mert ez a mennyiség már elég lehet ahhoz, hogy a betegekben transzplantációval pótolja a hiányzó sejteket. Meskó Bertalan kiemeli, hogy az egyetem kutatói az őssejtekből előállított béta sejtek hatását egereken már tesztelték, a vizsgálat pedig sikerrel járt: a rágszálók vércukorszintje csökkent. Ha ezt valamikor a jövőben embereknél is sikerül elérni, akkor megoldást jelenthet azoknak a cukorbetegeknek, akik eddig inzulinadagolásra szorultak. Jelenleg ez az egyetlen olyan cukorbetegséggel kapcsolatos kutatás, amely miatt talán belátható közelségbe kerülhet a diabétesz tényleges gyógyítása. Egyes weboldalak közzétették a hírt, hogy egy Mexikóban kifejlesztett vakcina jelentheti a jövőben a megoldást a diabéteszre. A beszámolók szerint az oltóanyag nem gyógyítja a cukorbetegséget, de a káros folyamatokat megállítja, valamelyest vissza is fordítja. Legalábbis a mesékben – a valóságban sajnos nem. A témát dr. Csupor Dezső szakgyógyász, a Szegei Tudományegyetem docense is feldolgozta Ködpiszkáló blogján, kiemelve, hogy az 1-es típusú cukorbetegség elleni vakcinákkal valóban folytatók kutatások, és azokról nemrég összefoglaló is készült. ♦